

Pioneer dyrkningsvejledning til PR46W21 og PR46W20

Tillykke med dit valg af rapssort. Fællesnævneren for de to tysk forædlede Pioneer sorter er suveræn vinterfasthed, højt stabilt udbytte gennem flere år, god standfasthed samt et højt olieindhold.

Vær opmærksom på, at der er 2 mio. spiredygtige frø pr. unit i Pioneers sække. Og da tusindkornsvægten kan variere fra et parti til et andet, så skal man altid lave en beregning efter følgende formel for, at finde den rette udsædsmængde på dagen. Tusindkornsvægten benævnes oftest TKG.

Beregn udsædsmængden ud fra sækkens vægt:

Eks: Man ønsker 50 spiredygtige pl/m² x 10.000 m²/ha = 500.000 pl/ha.
Sækkens vægt eks. 12.6 kg for 2 mio. spiredygtige frø. dvs.

$\frac{2.000.000 \text{ spiredygtige frø}}{500.000 \text{ frø/ha}} = 4 \text{ ha pr. sæk.}$

Sækkens vægt eks. 12,6 kg/4 ha pr. sæk = 3,15 kg/ha

Såtid: Så kun raps hvis dit såbed er tjeneligt dvs., jævnt, ikke lider af strukturskade og der minimum er 4 års rapsfrihed på markniveau. Man skal tilstræbe at dække alle frø med 1 cm løs jord.

Optimalt fra 1.–15. august. På milde lokaliteter dog indtil d. 20. august.

Dato/såteknik	1.-5. aug.	6.-10. aug.	11.-14. aug.	15.-19. aug.
Pløjet jord	35 planter/m ²	40 planter/m ²	45 planter/m ²	50 planter/m ²

Hvis rapsen etableres i pløjefri systemer eller ved grubbesåning, skal man typisk opjustere udsædsmængden med fra 5-10 planter/m² sammenlignet med pløjet jord beroende på såbedets kvalitet og den efterfølgende forventede fremspiringsprocent.

Snegle: Vær især på lerjorde, områder i marker med lerjord, langs levende hegn og ved grubbesåning særligt opmærksom på angreb af agersnegle. Sneglene gør størst skade på de helt små rapsplanter, hvorfor sneglegiften bør udsprede oven på det såede allerede i forbindelse med såning.

Gødskning: Efterår: I omegnen af 60 kg/N ha tidligt, alt efter markens N-min. indhold, vil i de fleste vinterrapsmarker være passende. Det er vigtigt at rapsen tildeles hurtigt tilgængeligt kvælstof i efteråret (gerne med en stor andel af nitratkvælstof), hvorfor det ikke kan anbefales at nedfælde hele N-rationen i efteråret som gylle alene. Med mindre gyllen udlægges med slanger anbefales det altid at give handelsgødning ovenpå jorden så rapsen kommer hurtigt i gang og får sendt rødderne ned til den nedfældede gylle.

Ukrudtsbekæmpelse: Spildkorn skal bekæmpes inden det har 3 blade, da det ellers vil presse vinterrapsens vækstpunkter unødigt i vejret, hvorved risikoen for nedfrysning senere forøges markant. Tokimbladet ukrudt kan bekæmpes både kemisk og mekanisk. Mange landmænd er dog efterhånden af den opfattelse, at de tilladte kemiske løsninger i dag har for snævert et virkningsspektrum og kræver for mange overkørsler med forskellige ukrudtsmidler inden der opnås tilstrækkelig effekt. Hvilket gør at flere nu retter blikket mod rækkesåning og radrensning med kamerastyring.

Pioneers sorter er på grund af deres kraftige og dækkende vækst også meget velegnede til rækkesåning og i helt perfekte såbed vil man endog kunne reducere udsædsmængderne yderligere med ca. 5 planter/m² i forhold til såtabellen.

Vækstregulering: Hellere så tidligt og vækstregulere i efteråret. Rapsen vækstreguleres hvis det skønnes nødvendigt på rapsens 15-19 bladstadiet. Ved temperaturer på over frysepunktet iblandes vækstreguleringsmidlet mangan, hvilket øger rapsplanternes sukkerindhold og dermed giver de spæde planter de bedste betingelser inden vinter. Virkningen af mangan på rapsen er bedst hvis sprøjtningen udføres på en lun efterårsdag med høj lysintensitet.

Bormangel?: Hovedparten af alle planteanalyser viser bormangel, hvorfor det generelt anbefales at iblande 1-1½ l flydende bor i sprøjten (helst 1 gang efterår og 2 gange forår)

Rapsjordlopper: Er et af de mest skadevoldende insekter for rapsen. Der er gennem tiden set talrige eksempler på marker, hvor loppeforekomster i efteråret har ødelagt afgrøden fuldstændigt. Brug gule fangbakker eller følg med i registreringsnettet. Alle sorter fra Pioneer er bejdset med Cruiser OSR, hvilket sikrer en unik beskyttelse mod de første helt tidlige loppeangreb. De lidt senere angreb, når rapsen har udviklet 3-4 løvblade (skadetærsklen er på det tidspunkt 10 % bortgnavet bladareal), den giver en direkte skade i form af tab af planter allerede inden vinter.

Hvis man ikke får bekæmpet lopperne i efteråret ses den mest omfattende skade først til foråret, når rapsen igen starter væksten op. Her vil de gange, larverne har gnavet, forårsage frostsprængninger af stænglerne pga. saftudtrækning i gangene. Et andet kendetegn på angreb af jordlopperne er brunt råddent stængelvæv.

Gødskning forår: Hele den resterende kvælstofkvote tildeles tidligt og helst inden d. 1. april. Husk højtydende vinterraps har brug for min 50 kg svovl/ha i foråret.

Glimmerbøsser: Se grundigt efter på det tidlige knopstadiet, mange landmænd får iværksat bekæmpelsen for sent.

Svampebekæmpelse: Er for mange stadigvæk et temperaments spørgsmål. Tendensen er dog, at prøver man først en enkelt mark, så fortryder man som regel, at man ikke behandlede alle marker. Tidspunktet fra når rapsen taber de første kronblade.

Høst: Direkte høst og nedvisning eller skårlægning? Er et langt stykke hen af vejen et spørgsmål om smag eller behag. Skemaet viser i grove træk hvor det ene eller andet anbefales.

Udbyttensniveau:	
Højt	direkte høst
Middel	direkte høst
Lavt	skårlægning (direkte høst)
Læforhold:	
Gode	direkte høst
Middel	direkte høst
Dårlige	skårlægning
Ukrudtstryk:	
Højt	Skårlægning
Middel	direkte høst (skårlægning)
Lavt	direkte høst